

Gerard Helmink (links), directeur van de Woningstichting Dinxperlo en Norbert van Berckel, Manager van Home en Building Solutions Departement van Hager

Domotica voelt als het krijgen van een kus

Domotica is een samentrekking van 'domus' (Latijn voor huis) en informatica (automatisering). Domotica-voorzieningen geven een woning gebruiksgemak, veiligheid, en comfort. Een mooi voorbeeld van hoe het aanbrengen van domotica de kwaliteit van een woning verhoogt, zien we bij de nieuwbouw van woonzorgcentrum Oldershove in Wehl.

Tekst | Erika Vreeswijk Beeld | Hager

Wehl | Oldershove

'In het centrum van het Achterhoekse Wehl realiseren wij op dit moment nieuwbouw waarin we wonen en zorg combineren', stelt Gerard Helmink, directeur van de Woningstichting Dinxperlo. 'Het multifunctioneel complex komt op de plek van het oude zorgcentrum Oldershove. De exploitatie van de nieuwbouw baseert zich op het scheiden van de functie wonen en het verlenen van zorg. Bewoners sluiten een koopovereenkomst af met de woningstichting en sluiten als ze het willen daarnaast een zorgovereenkomst op maat met de zorgleverancier. Domotica speelt een grote rol bij de ontwikkeling van Oldershove. Het complex biedt de bewoners veel extra faciliteiten als een grand café, fysiotherapie en huisarts, een auto- en fietslift, videofooninstallatie en een elektronisch sleutelsysteem. De uitgebreide domoticavoorzieningen ondersteunen bewoners met hun dagelijkse handelingen en waarborgen zelfstandigheid. Zelfs mensen met een intensieve zorgvraag kunnen daardoor nog lange tijd in hun eigen vertrouwde omgeving blijven functioneren. Ons concept spreekt de mensen aan, want de koopwoningen van de eerste fase vlogen weg.'

KISS

Norbert van Berckel is Manager van het Home en Building Solutions Departement bij Hager de fabrikant van flexibele domoticasysteem en natuurlijk op de hoogte van alle ins en outs van een KISS-installatie. Hij licht toe: 'Een KISS-systeem bestaat uit vier onderdelen. Je hebt allereerst het centrale hart, klein genoeg om te passen in de meterkast van de woning. Belangrijk is vervolgens de infrastructuur, in dit geval de KISS-kabels ingestort in de vloeren – zeg maar de horizontale lagen in de woning – die uitmonden in een KISS-unit in elke leefruimte. Het derde onderdeel is het plintstelsysteem, dat de gewenste functionaliteiten vanaf elke KISS-unit verdeelt over de ruimte. Als laatste komt dan de daadwerkelijke domotica, de huisautomatisering in de meest uiteenlopende vormen en functionaliteiten. KISS is een acroniem van Komfort Installatie SyStem, maar het woord impliceert ook de sensatie van het warme en vertrouwde gevoel, dat je krijgt van het ontvangen van een knuffel of een kus. Het KISS-systeem integreert onzichtbaar de elektriciteit, het CAI-sig-naal, data voorziening (voor de PC maar ook voor de zorgpost) en telefoon en huisautomatisering. De bediening geschiedt met een bus-systeem, er is geen directe link meer tussen stopcontact en schakelaar. Dat geeft zeer veel flexibiliteit. Het systeem wordt eenmalig geprogrammeerd en op klantwens wijzigingen doorvoeren kan eenvoudig zonder breken, hakken of frezen. De draadloze schakelaars (een veredelde afstandsbediening, eigenlijk) zijn met het grootste gemak te verplaatsen. Je kunt ze plakken op elke plek die je maar wenst, als het moet zelfs op een rollator. Het systeem is tevens geheel voorbereid op de komst van glasvezel-technologie.' Elke kamer bevat een eigen KISS-unit. Een extra TV-aansluiting in de logeerkamer, of een extra internetaansluiting in de slaapkamer is binnen een handomdraai te realiseren. 'Een andere optie is het groeperen. Met een trek- of plakschakelaar in de slaapkamer schakel je vanuit je bed, in één keer alle risicovolle modules uit, bijvoorbeeld de stopcontacten op het aanrecht met koffiezetapparaat en elektrische kookplaat. De koelkast

blijft natuurlijk wel aangesloten. Andere mogelijkheden zijn het geautomatiseerd openen en sluiten van gordijnen of zonwering, of een koppeling met de verwarmingsinstallatie. Een belangrijk voordeel is vanzelfsprekend ook de link met de zorgverleners. De deur moet immers wel van buiten geopend kunnen worden in geval van nood. Het elektrisch deursysteem maakt dit mogelijk. Plintverlichting biedt bijvoorbeeld gemak in de nachtelijke uren. Een bewegingssensor op de plint detecteert beweging en verlicht automatisch de route naar het toilet. Ze noemen dat in de zorg: de plasrouteverlichting.'

Toekomst

Gerard Helmink: 'Misschien dat sommige mensen in het begin wat huiverig staan tegenover de technologie, maar de praktijk wijst uit dat als ze er eenmaal gebruik van maken, het snel als heel normaal gaan beschouwen. Al die nieuwe snuffjes zijn een

Het derde onderdeel is het plintstelsysteem dat de gewenste functionaliteiten vanaf elke KISS-unit verdeelt over de ruimte

vereenvoudiging, een verbetering die men graag aanvaard. Kostentechnisch is dit nieuwe systeem natuurlijk iets duurder. Wij ervaren echter in de praktijk dat die extra investering zich onmiddellijk terugverdient, vanwege de reductie op sloop- en breekwerk. Bij Oldershove bijvoorbeeld hebben wij een kleine 2 ton in euro's bespaard, omdat we minder sparringen hoefden aan te brengen en minder sleuf- en freeswerk hoefden uit te voeren. Dit compenseert de meerkosten in aanschaf. Op dit moment zijn wij samen aan het onderzoeken of het KISS-systeem in de praktijk ook nog eens energiebesparend kan werken.' Van Berckel besluit met: 'Dit systeem biedt ontwerpvrijheid en flexibiliteit voor bewoners maar zeker ook voor architecten. Je kunt altijd bestemmings-onafhankelijk bouwen. Met zeer geringe aanpassingen maak je van een standaard woning een prima omgeving voor rolstoelers of mensen met een zware zorgindicatie. KISS is een systeem met toekomst.' ■

Het centrale hart van het KISS-systeem, klein genoeg om te passen in de meterkast van de woning